

OBSAH

Předmluva	5
MARXISTICKÉ ÚVAHY O OSOBNOSTI	13
Kapitola první — Osobnost, dějiny, společnost	15
1. Kritika abstraktního humanismu	18
2. Kritika abstraktního historismu	22
3. Kritika buržoazního individualismu	25
4. Marxova filosofie praxe	30
Kapitola druhá — Subjektivita, struktura a proměnlivost osobnosti	37
1. Lidský jedinec jako subjekt svých aktů a činností	38
2. Tomistický indeterminismus a atomizace osobnosti	45
3. <i>Cogito</i> a existenciální negace osobnosti	47
4. Vědomí jako „nicota“. Dvojitá atomizace	49
5. Dialektická filosofie „praxis“ a problém dynamické osobnosti	52
Kapitola třetí — O tzv. nekomunikovatelnosti a nepoznatelnosti osobností	57
1. Jedinec jako „metafyzické tajemství“	59
2. Nekomunikovatelnost jedince a křesťanský teocentrismus	62
3. <i>Cogito</i> a nekomunikovatelnost lidské existence	64
4. <i>Dasein</i> čili bytí vržené do světa	65
5. Esence a existence	67
6. Filosofické modely člověka a problém poznatelnosti jedince	78
Kapitola čtvrtá — Kritika zvěčněné společnosti a vize komunismu	90
1. Dvě formy zvěčnění	100
2. Cesty emancipace a rozvoje lidského jedince	106
3. O potřebě dalších výzkumů	120

EXISTENCIALISTICKÉ ÚVAHY	123
Kapitola pátá — Martin Heidegger a chvála autentického bytí	128
1. Ateismus vykořeněných a zbloudilých	131
2. Opuštění ve svobodě	137
3. Heideggerovský nihilismus	140
4. Autentické bytí a strach.	142
5. Bytí k smrti	149
Kapitola šestá — Jean-Paul Sartre — absolutizace lidské subjektivity	153
1. Lidé a věci	155
2. Podstata a existence	159
3. Volba možností a determinismus	164
4. Rozpad lidské osobnosti	179
5. Odsouzení světa přírody	184
6. Volba dějin a tradice	187
7. Místo a situace	190
8. Negace koexistence lidí	194
9. Situační etika	200
10. Filosofie zoufalství	212
11. Pokus o bilanci.	216
12. Dvě funkce existencialismu	220
13. Sebepopření existencialismu	223
STRUKTURALISTICKÁ ANTROPOLOGIE	231
Kapitola sedmá — Člověk, struktury a dějiny v perspektivě strukturalistické antropologie	233
1. Je člověk mrtev?	234
2. Od lingvistiky ke kulturní antropologii	240
3. Člověk a struktury	244
4. Hledání ztraceného ráje	247
5. Struktury a dějiny	249
KŘESŤANSKÝ PERSONALISMUS	259
Kapitola osmá — Tomistický personalismus	263
1. Gradace bytí	264
2. Látka a forma	267
3. Compositum humanum	269

4. Osobnost a individuum	273
5. Konkrétní a plná substance	282
6. Člověk a transcendence	290
7. Člověk a dočasnost	301

Kapitola devátá — Sociální explikace personalismu.

Od „Quadragesimo anno“ k „Populorum Progressio“	316
1. <i>Aggiornamento</i> a jeho historické zařazení	317
2. Osobnost a společenský pokrok	324
3. Emancipace práce a její „socializace“	329
4. „Návrat k pramenům“?	340
5. Princip „vzájemné pomoci“ a kolektivismus	344
6. Výjimka a norma	347
7. Požadavky univerzalizmu	351
8. „Populorum Progressio“ — <i>doctrinae progressio</i> ?	354
9. Lidská osobnost a zdokonalování struktury	358
10. Teocentrický humanismus a dialog	363
11. <i>Nihil sub sole novi</i> ?	368
12. Osobnost, společenský pokrok a vlastnický systém	371
13. Problém práva na vlastnictví	373

Kapitola desátá — Jacques Maritain a otevřená interpretace personalismu

1. Kritika ideálu <i>Sacrum Imperium</i>	383
2. Klasický integrismus	388
3. Novointegristický postoj	393
4. Otevřený katolicismus	400
5. Maritainovská personalistická revoluce	410

Kapitola jedenáctá — Emmanuel Mounier, Pierre Teilhard de Chardin a levicové explikace personalismu

1. Historiosofická teodicea a diferenciacie otevřeného katolicismu	427
2. Trochu sémantiky	429
3. Historické a intelektuální inspirace	434
4. Mounierovské objevení marxismu	438
5. Kritika „stabilního nepořádku“	440
6. Narcis a Herkules: dvě formy odcizení	443
7. Problém „druhého“ a socializace svobody	450
8. Modus existence a modus vlastnění	453
9. Situovaná svoboda	455

10. Přeměny struktur a morální revoluce	459
11. Dialog, nebo ideový synkretismus?	468
12. Diferenciace personalistické levice	475
13. Marxisté a personalistická levice	479
14. Teilhard de Chardin a posvěcení pozemské skutečnosti	482
15. Vize člověka a vize světa	486
16. Osobnost a společnost. Konvergence personalizačního a socializačního pohybu	493
17. Marxisté a Teilhardova filosofická antropologie	498
18. V druhé polovině 20. století	513